

NIKOLOVSZKI RISZTO

**A LAK FALUBÓL KIMENEKÍTETT
MACEDÓN GYERMEKEK SORSA**

TÖRTÉNELMI VISSZATEKINTŐ

**„Hol vagytok macedón
gyermekek, hová mentetek.
Értetek sír Égei anyánk,
Értetek sír Macedónia,,**

A hely, ahol születtünk az Égei Macedóniai Lerin megyében található. Lakfalu, egy apró település Kis Preszpában. Földrajzilag Lerin várostól 35 km-re délnyugati irányban Korbec (Triklario) hegység lábánál a Preszpai kis tó keleti partján helyezkedik el 947 m-rel a tengerszint felett. Történeti források szerint a falu már a XI. században lakott terület volt. A XII. században súlyos katasztrófával járó földrengés rázta meg Preszpa várost és környékét. A falvak teljesen romba dőltek, lakóik pedig a szomszédos falvakban kerestek menedéket.

A török hódoltság idején a falu egy török bég birtoka volt 150 lakossal és a bitolai Vilajethez tartozott. Mint ismeretes 1878. után Macedónia három nagy Vilajetre volt osztva: Szoluni, Bitolai, és Szkopjei. Sokszor a török hadsereg fel akarta égetni a falut, hajdúk és vajdák bujkálása miatt, de a bég közbeavatkozásának köszönhetően megúsza a katasztrófát. Határozottan a hadsereg elé állt, és a következőket mondta: „Vegyétek tudomásul, hogy *az Ő falujában hajdúk és vajdák nem rejtőzködnek, és a lakói rendes, becsületes emberek*”.

Akármilyen kicsi is a szülőfalunk, mi lakiak szeretjük, mert ezen a tájon láttuk meg a napvilágot. Mivel a település kis-Preszpához tartozik, szeretnék egy pár sort írni lakóiról, magáról a Preszpa elnevezésről. Nem véletlenül beszélnek úgy Preszpáról, mint egy különös tájról Nyugat Macedóniában és lakóikról, mint elválaszthatatlan része a macedón földnek. Az itt élő emberek vendégszeretők, dolgozók, jókedvűek, mindennel rendelkeznek, amely egy nemzeti kultúra ápolásához, fejlesztéséhez szükséges. (néptáncok, szerelmi és szomorú dalok, arató és népdalok, valamint saját népviselet.)

Preszpa elnevezéséről négy legenda maradt fenn. Az első szerint volt egy nagyon szép és csinos lány, akit Preszpának hívtak. A lány a tóba fulladt, és másnap feltámadt. A második legenda szerint, Szamuil Macedón cárnak a lányát szintén Preszpának hívták. Apja férjhez akarta adni egy bizánci tábornokhoz, de a lány nem akarta a házasságot ezért a tóba ugrott és megfulladt. A harmadik legenda szerint Preszpában télen sok hó szokott esni és hófúvások keletkeznek („preszpi” szláv eredetű szó, hófúvást jelent). A negyedik legenda szerint, volt egy gazdag kereskedő család, akiknek csodaszép lányuk volt. Amikor a család dúsgazdag lett, nagy tragédia érte őket. A lány meghalt.

Gazdag temetést rendeztek számára. A két sírásó amikor ezt megtudta, kihantolták a sírt és a lány holttestét bevitték a templomba. Minden ékszerét elvették, csak egyedül a nyakláncát nem tudták levenni. Másnap az egyik sírásó titokban visszament a templomba és megpróbálta leszakítani a láncot, de nem sikerült neki.

*„Szent Tamás” templom, 1908-ban épült.
A bejáratnál Nikolovszki Riszto áll. (2003. 09. 16.)*

Elővett egy kést, éppen le akarta vágni a fejét amikor a lány hirtelen életre kelt. A sírásó rémületében megakarta ölni. Közben megérkezett a társa, aki kérte, hogy ne ölje meg a lányt, inkább adjanak neki új nevet és adják el jó pénzért egy kereskedőnek. Elnevezték Preszpának és találtak egy idős dúsgazdag kereskedőt, aki megvásárolta tőlük. A kereskedő és felesége nagyon megszerették Preszpát, aki rendkívül szorgalmas volt és odaadóan gondoskodott az öregekről, mintha a saját szülei lettek volna. Azonban eljött a szomorú nap, amikor a gazdag kereskedők eltávoztak az élők sorából. Hálából minden vagyonukat a lányra hagyták. Preszpa egyre jobban vágyott az igazi szülei után és egy nap visszatért szülővárosába. Haza érve elmesélte, ki ő és mi történt vele az évek során, persze szülei nem hittek neki. Szerencséjére a két sírásó, akik eladták őt, elmondták az igazságot, hogy mi is történt valójában annak idején ott a templomban. A szülők a tények tudatában nagyon megörültek annak, hogy él a lányuk és nagy szeretettel visszafogadták őt. Azóta ezt a helyet Preszpának nevezik.

A falu történetére visszatérve meg kell említenem, hogy a török hódoltság idején sok laki férfi tagja volt a BMFSZ-nek (Belső Macedón

Forradalmi Szervezet) akik részt vettek az 1903-ban kitört Illindeni felkelésben.

Az Olasz-Görög háborúban (1940) tizenhárom laki férfi vállvetve harcolt a görögökkel a Mussolini betolakodók ellen, kivették részüket a Görög Nemzeti Ellenállásban az EAM soraiban harcolva az idegen hódítók ellen. A görög polgárháború idején (1946-1949) a Lakiak új fejezetet írtak a Macedón nép történetében önfeláldozásból és hőstettekből.

1947. május 10-én a partizánok felszabadították a falut. A felszabadulás után is veszélyben voltak a polgárok. A Monarchofasiszta légierő minden nap bombázta a falvakat, ahol a békés lakosok és a gyermekek éltek. Emlékszem, az állandó légitámadások miatt reggel héttől este hatig barlangokban rejtőzködve kellett bujkálnunk.

1947-ben Preszpában megalakult ideiglenes kormány azzal a kéréssel fordult az akkori demokratikus államok kormányaihoz, hogy amíg tart a polgárháború, fogadjanak be pár ezer gyermeket a veszélyes harci zónákból. A volt demokratikus államok a kérésnek eleget tettek, és 1948 elején 12.000 a későbbiekben még 13.000 (összesen 25.000) görög és macedón gyermek elhagyhatta Égei Macedónia és Görögország területét.

1948. március végén a szüleink beleegyezésével 103 gyermek és négy gondozó anya vezetésével elhagytuk szülőfalunkat. Akkor még nem tudtuk, hogy soha többé nem térhetünk vissza.

A 4 kísérő anya: Lena Locsovszka, Szofia Tolevszka, Sztojna Petrovszka, Szofia Borovszka.

A kisebb gyermekeket (3-4 évesek) ökrös szekerekre ültették. Minket, akik nagyobbak voltunk, gyalog indítottak el Vardari Macedónia felé (Jugoszlávia). German falunál azonban le kellett szállítani a szekérről a kisgyermekeket, nekik is gyalog kellett folytatni útjukat az ismeretlenség felé. Az idő ekkortájt nagyon hideg volt, összetörten, fáradtan, sötétben kellett gyalogolnunk. Hosszú menetelés után a reggeli órákban Ljubojno faluba érkeztünk. Nagyon esett az eső, a templom falához húzódtunk bőrig ázva. A munkába igyekvő emberek felfigyeltek ránk, értesítették a falu vezetőségét, és nemsokára hozzánk jött két

ember, akik elkísértek minket egy nagy házba, ahol elszállásoltak bennünket. Kaptunk ennivalót, azután lefeküdtünk és a kimerültségtől azonnal el is aludtunk. Ezen a településen három-négy napig tartózkodtunk. A falu utcáin nyugodtan sétálhattunk, nem hallottuk a repülők zúgását, nem robbantak bombák és ágyúlövedékek sem csapódtak be körülöttünk.

Ljubojnóból teherautókon elvittek minket Bitola városába, ahol egy réten szálltunk le. Hideg volt, fújt a szél, és nagyon éhesek voltunk. Késő este kivittek bennünket a vasútállomásra és azt mondták szálljunk be a vagonokba. Mi egyáltalán nem akartunk felszállni, mert féltünk, hiszen első ízben láttunk vonatot. Nagy nehezen félelmünket legyőzve azért mégis beszálltunk és a vonat elindult velünk számunkra ismeretlen irányba. Senki nem mondta meg hova visznek bennünket, mi az úti cél.

Több órás utazás után a vonat befutott a Belgrádi vasútállomásra. Itt szerb szanitárok és orvosok szálltak fel a vonatra és lefertőtlenítettek bennünket a tetvek ellen, mert abból aztán volt bőven. Kaptunk tőlük egy kis csomag cukorkát, de kenyeret, aminek jobban örültünk volna, azt nem. Miután a fertőtlenítésen átestünk a vonat tovább indult és a délutáni órákban Noviszádra érkezett. Az ablakon kinézve láttuk, hogy a hazafelé tartó embereknél kenyér van. A társaimmal együtt lehúztuk az ablakokat, és szépen kértük őket, hogy adjanak egy kis kenyeret. Nagy szerencsénkre voltak köztük olyan jó emberek, akik egész kenyeret is adtak nekünk, amiért nagyon hálásak voltunk, és amíg élünk soha nem feledjük el emberséges tettüket.

A késő esti órákban a vonat befutott a Keleti pályaudvarra. Itt orvosok és ápolónők vártak bennünket. Autóbusszal átszállítottak a Mátyás laktanyába, ahol megfürödtünk, új ruhát és cipőt kaptunk. Bennünket, Laki gyerekeket egy nagyszobában helyeztek el. Délben, amikor az ebédet hozták, odanyújtottuk egyszer a jobb, majd a bal kezünket, hogy kapjunk két szelet kenyeret, amit a párna alá rejtettünk el, hogy legyen később mit enni. Április elején négy autóbusszal elvittek bennünket Visegrádra, a Gizella-telepre, ahol az OTI szervezet gondoskodott rólunk. Itt barakkokban szállásoltak el bennünket. Visegrádra elkísért bennünket dr. Mészáros Sándor, aki egyben a telep fő felügyelője lett és 1949. szeptember 16-ig volt velünk. Nagy szeretettel bánt velünk és gondoskodott egészségi állapotunkról. Soha nem felejtjük el azt az odaadó gondoskodást, amit velünk szemben tanúsított.

Pár nappal az elhelyezés után meglátogatott minket Fenya Kornilovna, Rákosi Mátyás felesége, aki pizsamát, cukorkát és sok minden más egyebet hozott ajándékba nekünk. A pizsamákat nem mertük este felvenni magunkra, mer azt hittük, hogy nyári öltönyök.

*Laki lányok Visegrádon, 1948 tavaszán
(balról jobbra fent a 2. Nikolovszka Tranka a nővérem.)*

A következő látogatása alkalmával a „Mama” (ezt a becenevet adtuk neki, mert úgy gondoskodott rólunk, mintha a saját gyermekei lettünk volna) hozott egy nagy rádiót, hogy tudjuk hallgatni rajta a „Szabad Görögország Hangja” adását. Visegrádi tartózkodásunk ideje alatt nagyon jó életünk volt. Bőséges és jó minőségű ételeket kaptunk. A magyar személyzet úgy gondoskodott rólunk, mintha a saját gyermekeik lettünk volna. Minden nap ebéd utána fűzfák árnyékában nyugágyon pihentünk. Iskolába ekkor még nem jártunk, de valamivel foglalkozni kellett, ezért nekiláttunk korsarakat fonni. A kosárfonás nagyon tetszett a „Mamának” aki minden fiúnak ajándékozott egy bicskát, a lányoknak fonalat és tűt és hímzéshez való színes cérnát, valamint kötéshez való fonalat, amiből mindannyiunk számára zoknit és sálát kötöttek. A korabeli filmhíradó is megörökítette, hogyan szorgoskodunk.

A nyarat Visegrádon töltöttük és az ősz közeledtével 1948 szeptemberében Balatonkenesére helyeztek el bennünket. Itt kezdtünk először iskolába járni és egyszerre három nyelven tanulni. Macedón, görög és magyar nyelven.

Ekkor én még csak 13 éves voltam és mindjárt negyedik osztályban kezdtem. Két makedón tanítónk volt, Aszproszka Gyurga és Kalcalkov Georgi. Az iskolában a személyzet magyar volt, ahogy én emlékszem Zoltánnak hívták az igazgatót, dr. Mészáros Sándor felügyelő, Erzsi, Magda, Reményi Mária ápoló és nevelőnők, valamint Balázs Irén óvodavezető.

Laki lányok kézimunkázás közben Visegrádon 1948-ban.

*Lak faluból származó macedón gyerekek Balatonkenesén 1949-ben
Balról jobbra Mijal Borovszki, Risztoszija Nasulovszka, Szofia Borovszka
a IV. csoport Kísérő anyja, Florinka Borovszka, Gocse Borovszki, Lena Borovszka.*

*Lak faluból származó gyermekek az ebédlőben Balatonkenesén 1948-ban.
Balról jobbra: Popov Jane (Trna falu), Cvetovszki Koszta (Lak falu), Popov Riszto
(Trna falu) Micso Tolevszki, Naszo Borovszki, Vangel Locsovszki Lak falu.*

Lak faluból származó macedón gyerekek Balatonkenesén 1949-ben

Lak faluból származó gyermekek a személyzettel Balatonkenesén 1948-ban.

*Lak faluból származó gyermekek Balatonkenesén 1949-ben.
Lent ülve a 6. Georgi Kalcakov macedón tanító és Zoltán az igazgató.*

Laki lányok kötés közben Balatonkenesén 1949-ben.

Laki lányok Balatonkenesén 1949-ben.

*Dr. Mészáros Sándor Laki gyermekeket vizsgál Balatonkenesén 1949-ben.
Balról jobbra: Naca Szrbinovszka, Vangel Locsovszki, Sztefő Tanvszki (bekötött kéz)
dr. Mészáros Sándor, Reményi Mária ápolónő, háta mögött Eftihia Nasulovszka.*

*Lak faluból származó lányok és fiúk Balatonkenesén 1949-ben.
Balról jobbra fent: Sztoja Locsovszka, Dora Jovanovszka, Tredafilka Grigorova,
Leftera Lalkovszka Ülve: Popov Jane, Risztó Popov (Trna falu) Borovszk Tanasz
(Lak falu) Georgi Kalcakov macedon tanító (Drenoveni falu) Vaszil Szpirov és
Koszta Cvetovszki (Lak falu)*

Lak faluból származó gyermekek 1949-ben.

Lak faluból származó gyermekek Balatonkenesén 1949-ben

Laki lányok Balatonkenesén, a tó partján 1949-ben.
 Fent balról jobbra a 2. Lena Petkovszka, a 6. Atinka Tanevszka,
 lent ülve a második Fotija Petkovszka.

Laki lányok dr.Mészáros Sándorral 1949-ben
Balatonkenesén. Balról-jobbra: Atinka Tanevszka, Lena Petkovszka,
Fana Tanevszka és Fotija Petkovszka, lent a harmadik dr. Mészáros Sándor.

Balatonkenesei tartózkodásunk nagyon jó volt, csak sajnos nem sokáig tartott. 1949 júniusában magas rangú görög vezetők látogattak meg minket, többek között Hrisza Hadzsivasziliu a Görög Kommunista Párt Központi Bizottságának tagja, valamint Kikicasz tábornok és még sokan mások. A delegáció elutazása után 1949. szeptember 16-án áthelyeztek bennünket balatonalmádiba a többi makedón és görög gyermek közé, akik a vöröskereszthez tartoztak.

Lak faluból származó gyermekek Balatonalmádiban 1949-ben laki ipari tanulókkal.

Balról jobbra fent: Atinka Dimitrovszka, Sztefo Tanevszki, Tanasz Borovszki, Krisztin Nacsevszki, Risztó Popov, (Trna falu) Koszta Cvetovszki, Vaszil Szpirov, Micso Tolevszki. A második sorban 8. Nikolovszki Riszto úttörő sapkával és Szofia Tolevszka az I. csoportkísérő anyja.

A balatonalmádiba való áthelyezés fő oka az volt, hogy mi egy helyről Lak faluból elszármazott makedón gyermekek voltunk és ez nem tetszett az akkori görög vezetőknek. Ugyanaz történt azzal a 234 makedón gyermekkel, akik Iszkaszentgyörgyön voltak, áthelyezték őket Fehérvárcsurgóra.

Balatonalmádiban 450 makedón és görög gyermek gyűlt össze (legnagyobb részben makedón származásúak), voltak itt Lak faluból, Bukoj, Nivici, Orovnik, Neret, Visini, Cseresznyica, Konomlati, és Prekapana faluból. Nekünk nem tetszett új otthonunk, mert nem volt olyan, mint Balatonkenesén, ahol központi fűtés volt, itt pedig fával és szénnel fűtöttek. Az itt lévő személyzet az elején magyar ajkú volt, későbbi időkben már makedón és görög igazgatót neveztek ki, többek között Gubedenisz Paszkálishz, Cikutasz Nikosz és Miljakov Micso. A személyzetváltástól kezdve az étel rossz minőségű és pocsék volt.

Makedón tanítóink voltak

Szanisev Done, Dimovszki Riszto, Szofia Mircsevszka, Zlatka, Milka, Szevda, Maria Karapetko és Dulasz Kosztasz.

Magyar tanítóink voltak

Demeter igazgató, Horváth Sándor történelem és magyar irodalom, Károly fizika és torna, Kozák András, Ágnes, Mária az osztályfőnököm és Endre.

Görög tanítóink voltak

Grigorisz, Harisz, Volovocisz Vangelisz, Jorgalaszt és Jakovosz.

Balról-jobbra Jovanovszki Lazo, Nikolovszki Riszto (Lak falu), Mici néni ápolónő, valamint Milusev Naszo és Jote Gergov (Viseni falu).

Szeretnék megemlékezni a gyermekotthonokban elhelyezett gyerekek hányattatott helyzetéről. Április elején, ahogy beköszöntött a jó idő elvették tőlünk a bakancsunkat és csak október végén adták vissza, amikor az idő kezdett lehűlni. Egész nyáron át cipő nélkül, mezítláb jártunk.

Amikor elküldtek bennünket a termelőségvetkezetbe mezőgazdasági munkára, mezítláb kellett járjunk a tarlón. A learatott búzakévéket kellett keresztbe raknunk, hogy jobban száradjanak.

Az, hogy mennyire volt rossz és kevés a kaja a következő példával szemléltetném:

Egy nyári napon a gyermekotthont meglátogatta Nikosz Zahariadis a Görög Kommunista Párt Központi Bizottsága Főtitkára felesége Rula Kukulu. A látogatásról az otthon vezetői nem tudtak mert, ha tudták volna, akkor biztos jó ételt és tiszta ruhát adtak volna. Pont

déli 12 órakor Rula Kukulu asszony megjelent az ebédlőben és mi felállva köszöntöttük a vendéget. A jelszó így hangzott „a szabadságért, Zahariadisszal az élen”. A jelszót sokszor változtatták. Először „a szabadságért Markossal az élen”. Amikor Markosz tábornokot kizárták a pártból, akkor Zahariadis nevét mondtuk, és amikor Zahariadis lemondott, akkor a jelszó így szólt: „Amikor a népek felébrednek, a zsarnokok meghalnak, és mely népek győznek, azok, akik harcolnak.

Kukulu asszony jó étvágyat kívánt, mire mi kanállal elkezdtük ütögetni a tányérunkat tiltakozásul a rossz kaja miatt. Azt hiszem erőleves és spenót volt az ebéd. Ez a jelenet nyilván nem tetszett Kukulu asszonynak. Megkérdezte az igazgatót, hogy miért tiltakoznak a gyerekek, de ő konkrét választ nem tudott adni, vagy nem is akart. Hogy bebizonyítsa az igazgató, hogy jó az étel és hogy a gyerekek jól laknak, odahívta Jose-t és azt mondta neki, hogy álljon fel a mérlegre. 72 kg-ot nyomott. Jose ha evett, ha nem, akkor is ugyanennyi volt a súlya.

A gyermekotthonban rendszeresen verték a gyerekeket a tanítók. Különösen a makedón és a görög tanítókra vonatkozik ez.

Kukulu asszony látogatása után a tanítók nem mertek hozzányúlni a gyerekekhez, mert féltek, hogy megbüntetik őket. Állapotunk leírásához az is hozzá tartozik, hogy sajnálatos módon egyetlen normális ruházatunk sem volt, amit felvehettünk volna. Középiskolába kerülve szégyelltünk kimenni a táblához, mert foltosak és rongyosak voltunk.

Az, hogy mennyire nem törődtek velünk a görög vezetők és az AMEO szervezet, arra ismét egy megtörtént valós történettel szolgálók.

1952-ben maga Rákosi Mátyás Nikosz Zahariádisszal való budapesti találkozója alkalmával kijelentette, hogy „április 4-én a budapesti felvonuláson a görög gyerekek voltak a legrosszabbul felöltözve. Úgy látszik, hogy a görög és az AMEO vezetők nem nagyon törődnek a görög gyerekekkel”. Zahariadis egyetértett Rákosival és megígérte, hogy tanulmányozni fogja a problémát és jelentést tesz. De végül is nem tette meg, nem történt semmi.

A következő példa nagyon jól illusztrálja milyen nagy becsülete volt egy szelet kenyérnek.

Az egyik fiú egy vetélkedőn első lett a 100 m-es síkfutásban, amikor az eredményhirdetést követően az igazgató átnyújtotta az oklevelet a jó teljesítmény jutalmaként a fiú azt mondta, neki ne papírt adjon, hanem kenyeret, mert a papírt nem tudja megenni.

*Balatonalmádi 1952.
Balról-jobbra: Dimovszki Riszto macedon tanító,
Nikolovszki Riszto Lak falu, Mijal Popovszki
és Filip Popovszki (Nivici falu).*

*Nikolovszki Riszto mint
úttörő Balatonalmádiban
1952-ben.*

1949. szeptember 16-án, mint már említettem azok a Laki gyermekek, akik betöltötték a 15. életévüket, Balatonkeneséről egyenesen Budapestre vitték ipari tanulói iskolába tovább tanulni.

Az első csoportban a következő Laki gyermekek voltak: Koszta Cvetkovszki, Tanasz Borovszki, Micso Tolevszki, Vaszil Szpiro, Krisztin Nacsevszki, Nasztaszia Szrbinovszka, Cveta Tanevszka, Sztoja Locsovszka, Koca Nikolovszka, Sztefo Sztanevszki, Vaszil Locsovszki, Dora Janevszka, Tredafilka Grigorova, (gimnáziumba került, később tanító lett, úgyszintén Atinka Dimitrovszka és Lena Borovszka tanítói tanfolyamot végeztek és tanítók lettek.

A második csoportot a következő gyerekek alkották: Vaszil Nacsevszki (Cilceto), Lazo Szpiro (Leviko), Naszo Borovszki, Lazo Dimitrovszki, Szevda Angelovszka, Trajanka Nikolovszka, Micso Nikolovszki, Germania Aposztoloszka, Jose Posztolovszki. A többi Laki gyermek az általános iskola elvégzése után tovább folytatta tanulmányait középiskolában és gimnáziumokban. Nikolovszki Riszto a budapesti gimnázium elvégzése után Bulgáriában a szófiai „Kliment Ohridszki” egyetemen, történelem szakon folytatta tanulmányait, és az egyetem elvégzése után történelem tanár lett.

Végül, emlékezzünk meg azokról a Laki fiúkról is, akik játszottak a magyarországi emigráns focicsapatban, az Olimposzban. Tanasz Borovszki (kapus) Micso Tolevszki (középhátvéd) Vaszil Szpirov, Lazo Szpirov, Naszo Borovszki, Done Nikolovszki, Lazo Janevszki és Micso Nikolovszki.

Ebben a történelmi visszatekintő írásban nem tértem ki minden apró részletre. A célom a mű megírásával az volt, hogy rövid vázlatban bemutassam, milyen is volt a Laki gyermekek élete és sorsa azokban a nehéz időkben Magyarországon, távol az otthontól egy egészen más környezetben és idegen kultúrában.

A következő oldalakon szereplő táblázatokban a Laki gyermekek névsora a szüleik neve, életkoruk, azonosító számuk és a jelenlegi tartózkodási helyük olvasható. A táblázat adatai a 2000 évben megjelentetett időszakra vonatkoznak.

Az anyagot összeállította és szerkesztette Bulgáriában:
Nikolovszki Riszto.

LAKI GYERMEKEK NÉVSORA
Az itt feltüntetett adatok a 2000. évre vonatkoznak

1. sz. csoport vezetője: Szofia Tolevszka 35 éves, azonosítója: 554.

Sorsz.	Gyermek neve	Születési hely	Kora	Szülő neve	Azonosító. sz.	Jelenlegi tart.h.
1.	Micso Tolevszki	Lak	14	Borisz Szofia	547	Macedónia
2.	Mijal Tolevszki	Lak	9	Borisz Szofia	548	Németország
3.	Szevda Tolevszka	Lak	6	Borisz Szofia	549	Macedónia
4.	Ilija Tolevszki	Lak	6	Tanasz Fana	550	Görögország
5.	Polja Tolevszka	Lak	9	Tanasz Fana	551	Magyarország
6.	Micso Tolevszki	Lak	8	Sztojan Dimana	575	Macedónia
7.	Atinka Dimitrovszka	Lak	14	Velika	571	Magyarország
8.	Lazo Dimitrovszki	Lak	12	Velika	552	Magyarország (elhunyt)
9.	Koca Nikolovszka	Lak	14	Krsztin Sztefana	564	Macedónia
10.	Kalja Nikolovszka	Lak	10	Krsztin Sztefana	562	Macedónia
11.	Gena Nikolovszka	Lak	7	Krsztin Sztefana	563	Macedónia
12.	Tranka Nikolovszka	Lak	14	Sztojan Mara	525	Görögország
13.	Riszto Nikolovszki	Lak	6	Sztojan Mara	526	Magyarország
14.	Germania Nikolovszka	Lak	6	Nasztasz Kata	527	Görögország
15.	Done Nikolovszki	Lak	13	Lexo Jovanka	565	Görögország (elhunyt)
16.	Riszto Nikolovszki	Lak	13	Lexo Jovanka	566	Ausztrália
17.	Atinka Nikolovszka	Lak	8	Lexo Jovanka	567	Ausztrália
18.	Micso Nikolovszki	Lak	15	Vangel Jovanka	556	Magyarország (elhunyt)
19.	Szofia Nikolovszka	Lak	8	Vangel Jovanka	557	Magyarország
20.	Pavle Nikolovszki	Lak	4	Vangel Jovanka	558	Magyarország (elhunyt)
21.	Gero Nasulovszki	Lak	8	Jose Mitra	546	Macedónia
22.	Risztoszija Naszulovszka	Lak	13	Vaszil Blaguna	545	Macedónia
23.	Eftihia Naszulovszka	Lak	11	Tanasz Petra	531	Macedónia
24.	Fotija Nasulovszka	Lak	8	Tanasz Petra	532	Macedónia
25.	Szpasza Nasulovszka	Lak	5	Tanasz Petra	533	Németország
26.	Dora Petrevszka	Lak	14	Lazo Menka	528	Kanada
27.	Vancso Petrevszki	Lak	8	Lazo Menka	537	Macedónia
28.	Dora Janevszka	Lak	14	Perikli Lena	536	Kanada
29.	Lazo Janevszki	Lak	12	Perikli Lena	539	Magyarország (elhunyt)

2. sz. csoport vezetője: Lena Locsovszka 35 éves, azonosítója: 490.

Sorsz.	Gyermek neve	Születési hely	kora	Szülő neve	Azonosító.sz.	Jelenlegi tartozk.hely
1.	Vaszil Locsovszki	Lak	13	Mitre Biszera	492	Kanada
2	Kalja Locsovszka	Lak	8	Riszto Szofia	493	Görögország
3	Trajko Locsovszki	Lak	5	Pavle Elena	494	Macedónia
4	Panajota Locsovszka	Lak	3	Pavle Elena	491	Macedónia
5	Szevda Angelovszka	Lak	13	Kosztá Mara	495	Macedónia
6	Atinka Angelovszka	Lak	10	Kosztá Mara	496	Macedónia
7	Filota Angelovszki	Lak	12	Kosztá Mara	498	Macedónia
8	Kole Angelovszki	Lak	7	Kosztá Mara	497	Macedónia
9	Vaszil Pavlov	Lak	14	Vidin Nada	499	Macedónia
10	Lazo Pavlov	Lak	13	Vidin Nada	500	Macedónia (elhunyt)
11	Riszto Pavlov	Lak	5	Vidin Nada	502	Macedónia
12	Szpiro Pavlov	Lak	9	Vidin Nada	501	Macedónia
13	Spiro Nacsevszki	Lak	13	Petre Evanrija	513	Görögország
14	Krsztin Nacsevszki	Lak	13	Vangel Jana	506	Macedónia
15	Polja Nacsevszka	Lak	11	Vangel Jana	508	Macedónia
16	Szloboda Nacsevszka	Lak	5	Lexo Angelina	507	Ausztrália
17	Vaszil Nacsevszki	Lak	12	Done Sztefana	509	Macedónia
18	Atinka Nacsevszka	Lak	9	Done Sztefana	510	Macedónia
19	Mara Nacsevszka	Lak	9	Nasztasz Lena	511	Magyarország
20	Sztoja Nacsevszka	Lak	6	Nasztasz Lena	512	Görögország
21	Done Nacsevszki	Lak	12	Kole Panajota	503	Macedónia
22	Dora Nacsevszka	Lak	8	Lazo Rina	505	Macedónia
23	Szandra Nacsevszka	Lak	9	Lazo Rina	504	Macedónia
24	Kosztá Cvetovszki	Lak	14	Trajko Vaszilka	514	Ausztrália
25	Vangel Szrbinovszki	Lak	5	Gocse Dafina	515	Görögország
26	Jane Popov	Trnaa	13	Nincs adat	517	Magyarország
27	Riszto Popov	Lak	14	Nincs adat	516	Kanada
28	Vaszilka Popovka	Lak	9	Nincs adat	518	Nincs adat
29	Leftera Lalkovszka	Lak	14	Nincs adat	519	Nincs adat

3. sz. csoport vezetője: Sztojna Petkovszka 30 éves, azonosítója: 465.

Sorsz.	Gyermek neve	Szüle tési hely	kora	Szülő neve	Azonosító.sz	Jelenl.tart.h.
1	Leftera Petkovszka	Lak	11	Mijal Sztojna	467	Macedónia
2	Szifia Petkovszka	Lak	12	Kole Elena	466	Macedónia
3	Riszto Pefkovszki	Lak	9	Mijal Sztojna	472	Macedónia
4	Tanasz Petkovszki	Lak	4	Mijal Sztojna	473	Oroszország
5	Szandra Petkovszka	Lak	6	Mijal Sztojna	468	Magyarország
6	Germania Petkovszka	Lak	12	Jose Kita	469	Ausztrália
7	Vaszil Petkovszki	Lak	7	Jose Kita	474	Ausztrália
8	Lena Petkovszka	Lak	10	Trajko Cveta	470	Svédország
9	Fotija Petkovszki	Lak	8	Trajko Cveta	471	Magyarország
10	Krsztin Petkovszki	Lak	5	Trajko Cveta	475	Kanada
11	Germanija Posztolovszka	Lak	13	Kole Vita	480	Magyarország
12	Jose Posztolovszki	Lak	12	Kole Vita	481	Macedónia
13	Dora Posztolovszka	Lak	8	Kole Vita	482	Macedónia
14	Szandra Posztolovszka	Lak	5	Kole Vita	483	Macedónia
15	Milka Szteanovszka	Lak	5	Gocse Germanija	479	Macedónia
16	Sztoja Locsovszka	Lak	14	Pando Neda	489	Ausztrália
17	Vangel Locsovszki	Lak	12	Pando Neda	488	Ausztrália
18	Kalja Locsovszka	Lak	11	Riszto Szofia	487	Görögország
19	Szandra Rajkovszka	Lak	10	Sztefo Florinka	476	Macedónia
20	Menka Rajkovszka	Lak	8	Sztefo Florinka	477	Macedónia
21	Hrisztina Rajkovszka	Lak	5	Sztefo Florinka	478	Macedónia
22	Treandafilka Grigorova	Lak	14	Ilja Mara	570	Bulgária
23	Szofia Grigorova	Lak	10	Ilja Mara	555	Ausztrália
24	Nasztaszia Szrbínovszka	Lak	13	Mijal Vitura	484	Magyarország
25	Elena Szrbínovszka	Lak	11	Mijal Vitura	485	Magyarország
26	Vaszilka Szrbínovszka	Lak	6	Krisztin Kosztandinka	486	Ausztrália
27	Fruda Szrbínovszka	Lak		Krisztin Kosztandinka	n.a.	Nincs adat

4. sz Csoport vezetője: Szofia Borovszka 30 éves, azonosítója: 520

Sorsz.	Gyermek neve	Születési hely	kor	Szülők neve	Azonosítósz.	Jelenl.tart-h.
1	Mijal Borovszki	Lak	10	Sztojan Szofia	523	Macedónia
2	Riszto Borovszki	Lak	4	Sztojan Szofia	522	Oroszország
3	Tanasz Borovszki	Lak	9	Sztojan Szofia	524	Macedónia
4	Lena Borovszka	Lak	14	Lexo Dafina	535	Görögország
5	Irakli Borovszki	Lak	5	Lexo Dafina	536	Magyarország (elhunyt)
6	Tanasz Borovszki	Lak	14	Nasztasz Sztefana	574	Csehország
7	Szofia Borovszka	Lak	8	Jané Tranka	568	Macedónia
8	Szloboda Borovszka	Lak	5	Jané Tranka	569	Macedónia
9	Naszo Borovszki	Lak	14	Evtin Krsztana	540	Magyarország
10	Gocse Borovszki	Lak	13	Evtin Krsztana	541	Ausztrália (elhunyt)
11	Flora Borovszka	Lak	12	Evtin Krsztana	542	Macedónia
12	Lena Borovszka	Lak	9	Evtin Krsztana	543	Macedónia
13	Antula Palovszka	Lak	9	Jose Trpa	553	Bulgária
14	Fruda Palovszka	Lak	8	Jose Trpa	554	Magyarország
15	Sztefo Tanevszki	Lak	14	Bozsín Gjurga	572	Kanada
16	Atinka Tanevszka	Lak	10	Bozsín Gjurga	559	Magyarország
17	Fana Tanevszka	Lak	7	Bozsín Gjurga	560	Magyarország
18	Lena Tanevszka	Lak	4	Bozsín Gjurga	561	Magyarország
19	Ilija Tanevszki	Lak	12	Bozsín Gjurga	534	Magyarország (elhunyt)

Az adatok összesítve: Lak faluból 103 gyermek tartózkodott négy csoportra bontva, akiket négy kísérő anya felügyelt. Ehhez még hozzájön négy gyermek, akiket Trnaa faluból hoztak el. Összesen: 111 fő.